

FRAM KAMERATER

mai 1984

Sosialkomitéen inn for kristen formålsparagraf i barnehagene

INNHOLD:

Leder	s. 3
Lagenes framtid	s. 5
Beretninga skjærer ikke gjennom	s. 6
Beretningsdisk.: det indre livet	s. 10
Vedtak om beretninga	s. 11
Aktuelt nå	s. 12
Sosialismedebatt: replikk(?) til Gunnar	s. 13
Internasjonal politikk	s. 19

Frist til neste FK: 15. juni 1984

ALLE må levere innen fristen!

Innløgg til FK leveres ferdig maskinskrevet til
Oktober Bokhandel innen fristen.

Husk: nytt fargeband

og marg (ca 3 cm i venstre side og plass til
redaksjonen sine overskrifter og sidetall).

Forsida er hentet fra avisa Klassekampen, den er tegnet
av signaturen M.

Kristen formålsparagraf i barnehagene ble innført ved
lov 1. mars 1984.

Leder:

SUND -84.... uunnværlig!

Strategi for kvinnekampen og strategi for den faglige kampen er tema på sommerleir i år. To spennende og interessante diskusjoner, men ikke bare det: Å utvikle en strategi for kvinnekampen og for fagligkampen er livsnødvendig hvis vi mener alvor med å ville forandre verden. For hvem forandrer verden i dag? Ikke vi, men borgerskapet. NAF - LO - Staten har satt inn et massivt angrep mot arbeiderklassen og folket.

Som et effektivt våpen bruker de ideologien for å få en knekt og lydige arbeiderklasse som står med lua i handa: Gjennomgangstone er "Vi er alle i samme båt", "Arbeidere er snyltere" (verftsarbeidere og Tyssedalsarbeidere), "Industrien er gammeldags - vi må omstrukturere" (=nedlegge) - og "Konkurransesevnen!". Angrepa som kommer nå er en samla offensiv, og for å kunne slå tilbake er det avgjørende å organisere kamper på tvers av klubber, foreninger og forbund og over hele landet.

Er det i det hele tatt mulig å gjøre fagbevegelsen til en kamporganisasjon når LO-ledelsen er en del av borgerskapet? Hva med oss sjøl - er vi i ferd med å bli dyktige sosialdemokrater som ordner opp for folk? Hvordan utvikle enhet mellom arbeider og arbeidsløse? Kort sagt:

Hvordan møte den ideologiske offensiven fra borgerskapet?

PÅ KVINNENES PREMISER?

Halvparten av arbeiderklassen er kvinner. Gjennomsnittskvinna er arbeider, lavtlønt, dobbelt- og deltidsarbeidende. Kvinner går i spissen for 6-timersdagen med full lønnskompensasjon, fordi 6-timersdagen faktisk er en nødvendighet for kvinner.

Når det skjæres ned i helse og sosialsektoren blir kvinner ramma både som pasienter, ved at arbeidsplasser forsvinner, og ved mere privat omsorgsarbeid. Menn blir bare ramma som pasienter. Å tjene arbeiderklassens interesser uten å gå i spissen for kvinnekrava er umulig.

Hva betyr det for kampen mot kvinneundertrykkinga i arbeiderklassen?

Er det rett å sidestille motsetninga mellom kjønnene og mellom klassene?

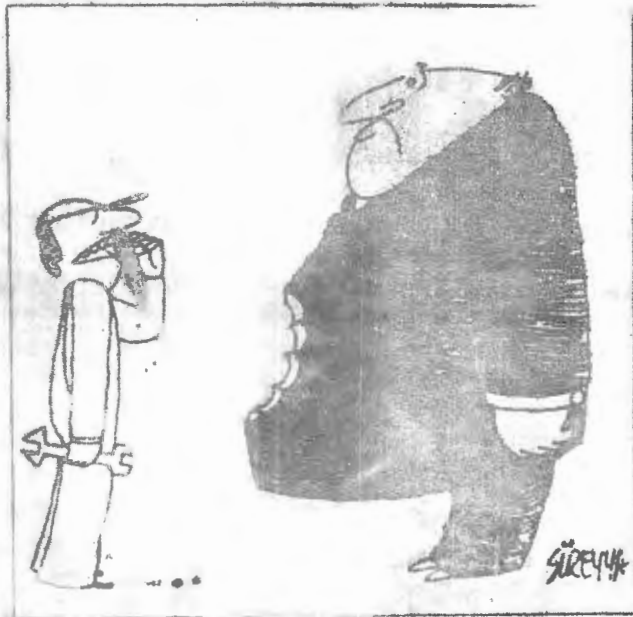
Kan kvinnene bli ledende i arbeiderklassen og i kampen for sosialismen?

.....

Denne sommerleiren må du ikke gå glipp av! Sommerleir er ett av partiets viktigste diskusjonsfora (og det åpneste,, og gjennombrudd på spørsmålene ovenfor vil være avgjørende for partiets videre framgang. Bli ikke akterutseilt!

Ifjor var vi 29 på leir. I år har DS satt 60 deltakere som mål, og det er ikke én for mye.

Lise

Lagenes framtid

I partiet i dag finnes det en uenighet på hvilken rolle laga skal spille. På en lagsleder-konferanse i januar, uttalte et ds-medlem: "DRØMMEN OM AT LAGA SKAL HA NOEN HYNDINGHET, MA VI BARE GLEJTE".

Og situasjonen er i stor grad slik i dag, jfr. Beretninga s. 32: "Laga spiller en beskjeden politisk rolle. Viktige avgjørelser om politikk og taktikk blir tatt andre steder, i styrer, fraksjoner og utvalg."

Det er en nær sammenheng mellom lagas politiske rolle og demokratiet i partiet.

Partiet favoriserer intellektuelle. Satt på spissen, er det de mest talerføre, sjølsikre og "dyktige" som utpekes til utvalg og fraksjoner. Man velges vanligvis ikke til slike jobber, men får stor politisk innflytelse gjennom dem.

"Vanlige" vinner og arbeidere i partiet er i samme båt. Våre muligheter til innflytelse går i hovedsak gjennom p.avd. Her er mulighetene til å delta i debatten, tørre å si sin mening, bli hørt, større. Når lagas politiske rolle er liten, svekker dette i høyeste grad mulighetene til innflytelse for det store flertall med "vanlige" medlemmer.

Beretninga beskriver situasjonen i laga, men er svært svak på hvordan dette skal løses. Når Beretninga behandler dette på overfladisk, er jeg redd det er uttrykk for en svært dårlig forståelse for problemet.

Leif har en leder i jan. FK der hun går inn for: større p.avd., sjeldnere lagsmøter, økt bruk av fraksjoner. I en slik modell, ser jeg en fare for at lagas politiske rolle forblir minimal.

Jeg vet ikke akkurat hvor store lag Leif tenker seg, men jeg har sjøl erfaring fra et lag på ca. 14-16 personer, og dette er for stort. Møtene ble rene pliktøp. Bare de mest taletengtekk ordet. Vi prøvde også med gruppediskusjoner på avd.møtene. Men dette ble forferdelig tidkrevende uten at det økte utbyttet. Avdelinga ble svært udemokratisk. I tillegg ble den tungrodd og vanskelig å lede.

Selvfølgelig må vi ha fraksjoner. Men vi må diskutere og gjøre det klart hvilken plass de skal ha i partiet, grovt sett: Samordne arbeidet eller utvikle de politiske linjene. Svært ofte er det det siste som skjer, jfr. Beretninga. Slik var det også under helseaksjonen i desember, helsefrakk. utvikla linjene, avd. ble informert.

For å styrke laga, og ikke minst demokratiet, må laga bli ledende på det å utvikle politikken på eget felt.

Lange ting (små og store) tilsa men gjør meg skeptisk når det gjelder avdelingenes framtid, og dermed også partiets. Det er en del av de tingene jeg har prøvd å legge fram her.

Nette.

Beretninga skjærer ikke gjennom

Leif/DS legger fram en kommentar til Beretninga i FK for mars. Jeg er enig i hovedinnholdet, men jeg synes ennå det mangler en del på å klarlegge hovedtrekka i hvor vi står. Jeg vil kort kommentere spørsmålet om strategien, om strategisk plan, og forsøke å gå noe grundigere inn på spørsmålet om laga, der jeg mener Beretninga trækker i gamle spor trass i alle gode hensikter.

PARTIKRISA OG STRATEGIEN

Det finnes argument for å hevde at partiet ikke lenger befinner seg i krise: Medlemstallet ser ut til å være på veg opp, og det pågår ikke noe regelrett opprør mot ledende organ. Vi kan si at partiet iallfall er midlertidig stabilisert. Det er et langt mer samlet parti som forsøker å løse de problema vi står overfor. Men, og her har DS og Leif helt rett, disse problema er ennå ikke løst, og de er grunnleggende. Vi er ennå dårlig i stand til å legge fram ei analyse som påviser at en sosialistisk revolusjon i Norge realistisk vil kunne styre unna den øst-europeiske blindgata. Vi har problem med å trekke grenså mellom sosialisme og statskapitalisme, med å vise hvordan masselinja ved makta ser ut i praksis. Den Store Sosialismediskusjonen har stilt mange gode spørsmål, men enkelte vesentlige svar lar vente på seg: Hvordan organisere

proletariatet som herskende klasse på bedre vis enn det ble gjort i Øst-Europa? Hva gjør vi dersom revolusjonen i andre europeiske land lar vente på seg (jfr. siste RF om sjøberging)?

Uten solide og troverdige svar på spørsmål som dette er strategien vår faktisk ganske mangelfull, for å si det pent. Og det er et åpent spørsmål hvor lenge gamle og nye medlemmer vil ofre tid og krefter på mer dagligdagse partioppgaver dersom vi lar utsiktene forbli på trylleformelstadiet. Krisa kan lett slå til på ny.

JA TIL STRATEGISK PLAN

Men hvorfor? Leif sier at poenget med å ha en strategisk plan for forberedelsene av revolusjonen er å bruke de små styrkene våre rasjonelt - dvs. å sette dem inn for å ramme fiendens svake punkt. På en måte er dette riktig nok, men jeg synes Leif bommer fullstendig hvis dette skal være framstillinga av hva som er det viktigste ved en strategisk plan. (Jeg tror ikke Leif er så uenig i det følgende, men det må sies.) Etter min oppfatning er hovedpoenget å ha en plan for hvordan vi systematisk og raskest mulig skal bygge ut partiet og enhetsfronten for å kunne ha avgjørende innflytelse når en revolusjonær situasjon

oppstår. Fordi vi ikke kan bygge i alle retninger på en gang, må vi ha en ide om, en plan for rekkefølgen av ulike tiltak (så som partistifting, dagsavis, partiskole o.l.), dvs. på hvilken måte det ene skaper bedre forutsetninger for det neste, og hvordan det kan gjennomføres med minst mulig sløsing av krefter. Fordi behovet for ulike tiltak ikke kan avgjøres skjematisk, men avhenger av utviklinga i samfunnet omkring oss...er det nå snart på tide å starte Den Store Kapitalismediskusjonen: Hvordan må revolusjonen forberedes under norske vilkår for å få den sosialismen vi vil ha? Så lenge vi lar det konkrete svaret erstattes av trylleformular, vil vi famle i blinde og sløse bort verdifulle krefter, fordi de mange prisverdige enkelttiltaka ikke griper i hverandre og bidrar til en systematisk oppbygd helhet.

DE PASSIVE LAGA

Dette er et spørsmål som Leif ikke tar opp, men som muligens er et nøkkelledd for videre framgang. I alle tilfelle må vi forsøke å stilæ det rett: Hvilken rolle skal laga spille? Beretninga sier (s.32):

"Når det gjelder laga, er...situasjonen slik at det kan utvikle seg til ei alvorlig krise dersom parti-ledelsen ikke klarer å gripe inn og utforme ei linje for å styrke grunnorganisasjonenes plass i partiet. Slik det er i dag, spiller laga som kollektiv en beskjeden politisk rolle. Viktige avgjørelser

om politikk og taktikk blir tatt andre steder, i styrer, fraksjoner og utvalg. Mye av det politiske arbeidet gjøres også i slike organer. Laga har problemer med å samle seg og fungere som arbeidende kollektiv i praksis." Dette kan sikkert mange av oss skrive under, sjøl om problemet varierer i styrke fra sted til sted.

Årsakene til dette er flere:
 - Skoleringsopplegget for lagsstyre og medlemmer har vært så som så. Innsamlinga til partiskole, og opplegget for denne (TF-mars), ser for meg ut som et fornuftig mottrekk.

- Avdelingsstrukturen, sett både i forhold til omland og til sentrale planer, har også skapt problemer for helheten i lagsarbeidet, jfr. diskusjonen som pågår i distriktet (FK mars).

Men er dette det hele? Griper det kjerna? Beretninga forsøker en annen vinkel: "...et sentralt spørsmål er forholdet til massekampen og massearbeidet. ...Problemen i laga henger sammen med "sosialdemokratisering" av partiets arbeidsstil: Massearbeidet tørker inn, vi stoler mer på utspill, topplansforhandlinger, propaganda, mindre på direkte massemobilisering. ...Nødvendigheten av å diskutere politikk og taktikk tvinger seg heller ikke fram, når en ikke skal ut å mobilisere massene. ...Problemet med formell gjennomføring av planene er ut-

breddt. Planen anses gjennomført når det og det møtet er avvikla, i stedet for at gjennomføringa av planen blir målt i virkelige politiske resultater. Vi må stille spørsmålet om planene er innretta på at laga skal utvikle et stabilt massearbeid over tid og ta ledelsen i massekampen lokalt, og om 'K og DS'ene leder med dette for øye."

Til dette kan og bør det sies mye.

For det første: Jeg antar vi er enige om at vi ønsker oss lag som fungerer som kollektiv og som driver aktivt politisk arbeid ute blant folk. Men hvorfor og hvordan, og hva er det som hindrer dette?

Om hvorfor: Det finnes en gammel og gærn tendens til å behandle laga som "infanteriet", fotfolket som er berettiga til medlemskap ved det at de springer ut blant massene for å verve abonnenter, deltakere til tog og sirkel og mer infanteri. Dette infanteriet trenger kampanjer for å komme seg i bevegelse, også når det gjelder å skaffe seg de nødvendige politiske kunnskaper, og er på mange vis en kyllingflokk som må mates. (NB. Jeg snakker her om praksis, ikke om alles hederlige motiver.) Denne tendensen reviderer jevnlig Maos formel om masselinja til å lyde: Fra ledelsen - via laga - til massene. Enhver kan her se hvordan laga blir et tungvint mellomledd i de fleste sammenhenger der ting

skal skje raskt. La laga få noen datoer i året, og ei kampanje i ny og ne, så kan ledelsen få holde på med det som er spennende...for å si det litt stygt. Hvor blir det av den andre, den første halvdelens av Maos formel: FRA MASSENE? Er det ikke her laga har sin egentlige styrke - ved å kunne utvikle lokalkjennskapen, kjenne flest mulig av de menneskene som sjøl er eller skal bli politiske aktivister, som sjøl skal gjennomføre revolusjonen, og som har meninger og kunnskap om hva slags liv som er aktuelt å føre både før og etterpå? Rett nok mener Beretninga at "SK er blitt flinkere til å se demokratiet som en ressurs og bruke de ressursene som ligger i organisasjonen" (s.34) - men når skal vi få en prinsipiell og praktisk anerkjennelse av at ledende organ er avhengig av kunnskap som nettopp laga kan innhente og utvikle, til egen og sentral bruk? Skal vi nøye oss med et litt mer tilfreds og litt mer dyktig infanteri?

Om hvordan: P.g.a. sikkerhet og andre årsaker er det ytterst sjelden et lag opptrer samla "i feltet", sjøl om det finnes oppgaver der dette er mulig. Da er laget viktigere i forberedelse, oppbaking og oppsummering av arbeidet ute blant folk: Om de uerfarne og de slitne skal bli aktive avhenger av kollektivet her. Men kollektiv styrke ligger ikke bare i at flere holder på med det samme (jfr. "enkel kooperasjon"). Kapitalis-

men demonstrerer daglig hvor effektiv arbeidsdeling kan være. Sjøl om målet vårt er et samfunn uten den fastlåste arbeidsdelinga vi ser i dag, er det amatørisme å ikke lære seg arbeidsdeling på kort sikt.

· Ett av poenga med arbeidsdeling er at oppgava til hver enkelt både er overkommelig og bidrar med en helt nødvendig del til et helhetlig resultat. Det er for enkelt å stille motsigelsen mellom å "gjøre det samme eller forskjellige ting", "å samle eller å spre kreftene", "å drive kampanje eller drive med egne ting". Problemet for avdelinga er å tilpasse oppgaver til hver enkelt på en måte som utvikler både enkeltmedlemmene, avdelinga som helhet, og klassekampen. Problemet for ledende organ er bl.a. å stå ut hovedretningen for arbeidet i hvert lag og drive planarbeid på en måte som gir laget en sjans til å ta hensyn til medlemmer og lokale forhold og samtidig vite at det laget gjør er et nødvendig bidrag til den strategiske helheten. Men nettopp derfor trengs begge sidene i masselinja (også innad i partiet), og nettopp derfor trengs en strategisk plan.

Det finnes en gammel og gærn tendens til å begrunne oppgaver med at "klassekampen krever dette av oss". Klassekampen krever så mye, i ytterste konsekvens krever den revolusjon i går og kommuniste i dag - uten at det gir oss noen særlig god rettesnor om hvil-

ke oppgaver vi bør og ikke bør ta på oss/gå løs på i øyeblikket. Mangelfull skolering, hard "pølsestapping" i planen og dårlig utvikla arbeidsdeling gir til sammen overlessa lag som kommer til kort uansett hvordan de forsøker å prioritere.

For det andre: Større armslag og sjølstendighet (under vegledning fra høyere organ) er nødvendig dersom et lag skal kunne innfri ansvaret, ikke bare for pålagte eksterne oppgaver, men også for egne medlemmer og for utviklinga av partiet allmennt. Dette krever en type planlegging med større vekt på å klarlegge politiske mål, og noe mindre vekt på obligatoriske møte. Laga må ha sin del av initiativet, og må oppmuntres til dette.

For det tredje: Partiet må klare å vinne og holde på nye generasjoner, og dette kan bare skje i laga. For å oppnå dette må bl. a. politisk sterke kamerater settes på, ikke trekkes ut av laga. Tida er dyrebar. Bare levende lag kan knytte partiet fast til norsk virkelighet. Uten dem dør partiet, dvs. kommunistpartiet.

Beretninga viser gode tilløp til gryende forståelse av dette, men jeg synes ikke den skjærer skikkelig igjennom. Jeg tror kampen om dette må skjerpes dersom vi skal få en ny og bedre praksis.

Peter H.

Beretningsdisk.: det indre livet

Noen synspunkter etter diskusjonen i avdeligga.

Det viktigste nå er å styrke avdelingene. En rekke svakheter henger i hop med dårlig ledelse og organisering:

- Studiene går over hodet på de fleste, kommer i korte napp med en mer eller mindre vellykka diskusjon, for så å forsvinne.
- Sikkerhetsarbeidet tilpasses kjøret, dvs. det avhenger av hvor mye det er å gjøre. Av og til hysteri, av og til prinsippløst.
- Passive medlemmer får aldri sjans til å utvikle seg.
- Sympatisører glemmes. Sjøl om de maser, får de ofte ikke respons.
- Iovdrift på ~~få folk brenner~~ folk gjør mer skade enn gagn. Brenner ut bra folk. Gir et dårlig inntrykk av partiet.

Hvordan kan vi styrke avdelingene? Det er flere svar, og mange er viktig. Men kanskje det viktigste for mange avd. nå, vil være å lære seg hvordan ei avdeling skal ledes. Skaffe seg organisasjonskunnskap. Det finnes kunnskaper om dette, ~~på biblioteket~~ både på biblioteket og andre steder. Fra bøker om lagsarbeid i arbeiderbevegelsen til moderne næringslederfilosofi. Slutt å fryse over "reaksjonar litteratur"; vi må ta med oss det vi har bruk for.

Her er fire punkter fra siste nytt om lederforskingen i USA: ("Ledelse" nr. 2 1984), FINNES HOS NARVESEN)

- 1) Alt arbeid utføres i grupper
- 2) Ledere kan bare oppnå resultater når de inspirerer og motiverer gruppedeltakerne individuelt.
- 3) Alt en leder kan gjøre, er å skape et miljø der motiverte mennesker kan blomstre og utfolde seg.
- 4) Vent ikke at prinsipper og praksis som du mener er effektive skal komme fra toppen. Det originale kommer ofte fra periferien.

Høres ikke akkurat nyskapende ut? Burde kanskje ikke være det for oss, som forfekter prinsippene om "demokratisk sentralisme"! De forstokka toppene i næringslivet begynner å bli flinkere til dette enn vi er.

En arbeidsformann i industrien har som oppgave å tilrettelegge arbeidet. Hvor mange lag avdelingsformenn har sett på det å hjelpe de andre i avdelinga til å gjøre en god jobb, som sin viktigste oppgave?

Spørsmålet om å få et godt organisatorisk grep om avdelingene er ~~ikk~~ i første omgang viktigere enn hvor vi er organisert. (Arbeidsplasser, boligområde...)

Tor

Vedtak om beretninga

Den historieskrivinga som presteres i kapitlet "Partikampen og landsmøtet i 1980" og i behandlinga av høyreavviket i partiet er ubrukelig på vesentlige punkter.

Det underslås at kampen mot høyre ble ført på en unyansert måte: Før og under landsmøtet ble lojale partimedlemmer som var uenig med ledelsen om partiets rolle og demokratiet under sosialismen slått i hartkorn med folk som hadde brutt fullstendig med Marxismen og var på veg ut av partiet.

Blant annet formuleringer om at partiet ikke skulle ha en forfatningsmessig særstilling blei bekjempe som revisjonistiske fra ledelsens side før LM. LM slutta seg, gjennom sine vedtak, til denne karakteristikken. Men i dag er dette synet bygget inn i det foreliggende programforslaget !

Det er heva over enhver tvil at store deler av SK i dag har endra syn og gått over til standpunkter som landsmøtet i 1980 karakteriserte som moderne-revisjonistiske. Det er meget skadelig at SK forsøker å dekke over dette.

Det er to måter å tolke denne ideologiske utviklinga på toppen av partiet på:

Den ene måten er å konkludere med at det moderne-revisjonistiske avviket har slått inn for fullt i SK, og at det derfor er overhengende fare for at partiet skal skifte farge. Kampanja mot høyre, som SK sjøl oppsummerer at de har hatt svakt grep på etter landsmøtet, har da vært totalt mislykka.

Den andre måten er å slå fast at landsmøtet i 1980 og partiledelsen med SK i spissen på visse felter var teoretisk tilbakeliggende i forhold til en del av den opposisjonen som blei regna som høyre. Den debatten som har pågått i partiet siden har da bragt flertallet i ledelsen opp på et høyere teoretisk/ideologisk nivå. Innretninga på kampen mot høyre i 1980 må da ha vært feilaktig i og med at Marxist-Leninistiske linjer blei forveksla med moderne-revisjonistiske.

Uansett hvilken måte en tolker dette på får det vidtrekkende konsekvenser for forståelsen av utviklinga i partiet etter 1980. Forslag til beretning fra SK er i beste fall mangelfull og tåkelegger dette punktet.

Hvordan kan det gå an at endringa i ledende kameraters syn ikke er beskrevet i beretninga? Tør man ikke innrømme at man har forandret mening på visse punkter siden 1980? Forsøker man en "glidende over-

gang" til et annet standpunkt for ikke å miste ansikt? Det er skremmende at denne svært viktige utviklingsprosessen hos partiledelsen underslås i beretninga. Siden dette dokumentet er skrevet av intelligente og kunnskapsrike personer kan de ikke unnskyldes seg med manglende evner. Altså gjenstår en form for uhederlighet og historieskriving som vi kjenner fra Øst-Europa.

Det er uenighet i avdelinga om forslaget til prinsippprogram trekker i revisjonistisk retning eller det er et skritt framover, men dette vedtaket er enstemmig.

Partiavdelinga ved UNIT.

Aktuelt nå:

1) * SOMMERLEIR PÅ SUND SOND. 15 - ONSD. 18. JULI

2) * PRINSIPPROGRAM

* PRINSIPPROGRAM-BULETIN 3 (GUL)

FÅES KJØPT PÅ OKTOBER BOKHANDEL

REDAKSJONEN ØNSKER Å INNFORE EI NY FAST SPALTE/SIDE
 MED OPPLYSNINGER OM PROGRESSIVE MØTER, SEMINARER,
 LITTERATUR, DIV. FRISTER, KONserter ELLER HVA DET MÅTTE VÆRE...
 INNHOLDET I "AKTUELT NÅ" VIL VÆRE OPP TIL DERE.
 DERFOR: HUSK GRATISANNONSEN I FK!

Sosialismedebatt: replikk (?) til Gunnar

Nå begynner det å bli vanskelig å diskutere videre, Gunnar. I ditt innlegg unngår du behendig å formulere noen klare synspunkter og meninger for å forklare hva du mener. I stedet bruker du mye av ditt innlegg til å komme med tolkinger og tvilsomme påstander om hva jeg mener. Det er neppe noen god metode for å drive diskusjonen framover.

Siden redigeringa av våre innlegg i mars-FK var litt ulogisk, så er altså dette er forsøk på svar på Gunnars innlegg i mars-FK. Det var på sin side et svar på mitt innlegg i samme nr, side 27 - 31, som igjen var en polemikk mot Gunnars innlegg i februar-FK! (Her gjelder det å holde tunga rett i munnen!)

1. Finnes det et borge skap under sosialismen?

Jeg inntegikk endel saker i ditt februar-innlegg. Jeg skulle ønske du ville kom entere det noe nærmere, og forklare meg hva ditt syn er. Jeg får det ikke helt til å henge sammen når du først sier i ditt februar-innlegg at

"En av Stalins viktigste svakheter var hans manglende forståelse for klasse skapen under sosialismen. Han hevdet at borgerskapet som klasse forsvinner når man tar fra dem produksjonsmidlene."

Jeg trodde dette betød at du mener at borgerskapet som klasse ikke forsvinner når man tar fra dem produksjonsmidlene. Men så sier du i innledninga til ditt mars-innlegg ditt utgangspunkt er at

"...det nå finnes et materielt og sosialt grunnlag som en slik klasse kan overleve på, eventuelt nydanne seg på grunnlag av."

Hva mener du egentlig? Vær så snill å spander noen linjer på å forklare hvordan dette henger sammen, slik at jeg slipper å feiltolke deg igjen.

Gunnars påminning om PP/80's formuleringer om å bevare en kapitalistisk sektor, åpner for en ny og interessant diskusjon. Jeg kan ikke gå inn på den her og nå, bare markere at jeg inntil videre er uenig i ei slik linje. Det finnes noen uklare formuleringer i samme retning også i UPP. Jeg innser betydninga av å ha ei slik linje i land med tilbakeliggende produktivkrefter, slik som i Sovjet i 1917, i Kina etter revolusjonen mm. Jeg kan også se at dette kan være rett dersom revolusjonen kommer etter en frigjøringskrig mot fremmede okkupasjonsmakter, fordi frigjøringsfronten da sikkert vil omfatte store deler av det laveste skiktet innafor borgerskapet. Men jeg har vansker med å se de politiske eller økonomiske argumentene for å beholde en kapitalistisk sektor etter en revolusjon etter

andre utviklingsveier.

2. Antagonismen og kontrarevolusjonen.

33 sier du videre, Gunnar:(side 15)

"Den store svakheten i Finns sosialismeforståelse er at han forutsetter konstitueringa av et borgerskap for at det skal oppstå antagonistiske motsetninger under sosialismen."

Det var nytt for meg - jeg har hittil i denne diskusjonen ikke berørt spørsmålet om antagonismens plass under sosialismen, så jeg går ut dette må basere seg på en analyse av alt det andre jeg har skrevet. Jeg har nemlig talt vanskelig for å se hvordan Gunnar kan komme fram til denne slutninga, men la gå. Du får forklare oss det.

Jeg ten gjerne en debatt om antagonismens plass under sosialismen. Men da foreslår jeg at Gunnar starter med å fortelle oss hva han mener om det, i stedet for å starte med å fortelle hva andre - som ikke har uttalt seg om det - måtte mene. Derimot har jeg sagt at en kontrarevolusjon forutsetter at det finnes et borgerskap. Og Gunnar er vel ikke uenig i det?

Det neste avsnittet ditt er minst like skrivefeil i gjengivelsen av mine synspunkter:

"Finn innrømmer tiktignok at det vil finnes borgerlig ideologi og tenking under sosialismen og at det innafor småborgerskapet vil være eksponenter for borgerlige klasseinteresser, men dette osv....."

Veil igjen, Gunnar. Jeg 'innrømmer' slett ikke. Det er ingen grunn til å late som om jeg har benekta, underslått eller sett bort fra dette, mens du og de andre kritikerne har måtte presse fram dette synspunktet. Tvert i mot er det slik at jeg i alle de innlegga jeg har skrevet i denne debatten har lagt vekt på å påvise at i den sosialistiske epoken, vil det nettopp være småborgerskapet og lederskiktet innafor stats- og bedriftsledelse (hvorfor nevner ikke du dem, Gunnar? Hvorfor er ikke du opptatt av det skiktet som faktisk har gjort kontrarevolusjon?) at det materielle og sosiale grunnlaget for borgerlig ideologi og politikk vil finnes. Jeg har forsøkt å påvise at det er nettopp her grunnlaget ligger, mens Gunnar, Kang, El en Pe, R.J. og hele bunten bare har spredd uklarhet ved å snakke allment, upresist og uvitenskapelig om 'borgerskapet' som samlebetegnelse for alt fælt. I ditt forrige innlegg f.eks. var du ikke inne på småborgerskapet i det hele tatt, i hele innlegget snakker du bare om borgerskapet som det som truer osv. Hittil har du ikke levert en setning til å forklare framveksten av et slikt borgerskap, evtnt klargjøre hvordan de overlever, bortsett fra en temmelig almann oppramsing av mange

problemer med bygginga av sosialismen.

Videre: I følge Gunnar har jeg ikke gitt en tilfredsstillende forklaring på hvordan kimene til nytt borgerskap skal undertrykkes. Det er mulig at mitt svar ikke er tilfredsstillende - noen vil aldri bli tilfreds i noe fall, men jeg har i hvert fall levert et atskillig mere håndfast svar enn det du hittil har kommet med. La meg kort rekapitulere mine punkter fra innlegget i Desember-PK (også gjen-gitt i Diskusjonsbull. nr. 3, s.26-27)

1. Borgerskapet fratras kommandopostene i samfunnet
2. De fratras eiendommene sine, produksjonsmidler og likvide midler.
3. De må livberge seg på vanlig arbeid.
4. De desorganiseres ved at deres foreninger og åpne og hemmelige sammenslutninger oppløses
5. De innføres lovgivning som gjør virksomhet for kontrarevolusjon ulovlig.
6. Det blir forbudt å eie produksjonsmidler utover et visst omfang.
7. Det blir forbudt å bruke leid arbeidskraft utover et visst nivå. (Jeg skreiv 0 eller 1 - trolig urealistisk lavt, men Gunnar vil jo beholde en kapitalistisk sektor, så da så)
8. Den breie massen av folket i fabrikker, forretninger, transport, fiske, helsestell osv. osv. får utstrakte demokratiskse rettigheter og faktisk makt

Det som jeg ikke har behandla er valg- og tilbaketrekkingsprosedyrer ved politiske og administrative verv, rotasjonsordninger, lønnsforhold osv. osv, men jeg antar det ikke er på det planet Gunnar finner manglende spesielt store.

Dette er det utilfredsstillende svaret jeg hittil har prestert - nå håper jeg Gunnar kan bidra med forslag som kan bringe oss videre. Som jeg har sagt før - konkrete synspunkter og kritikk er jeg åpen for mens jeg er bota lei alt allmennt prat som ikke klargjør standpunktene og bringer oss videre.

3. HVEM SKAL LEDE STATEN?

Videre sier Gunnar:

"Jeg tolker dette (dvs mitt utilfredsstillende svar, jfr. forrige avsnitt, mitt innskudd) sammen med hans manglende kritikk av PML's synspunkter dithen at han ikke ser det som nødvendig at representanter for arbeiderklassen inntar sentrale kommandoposter å staten."

Jeg føler meg nesten fristet til å replisere at jeg tolker Gunnars utsagn dithen, sammenhldt med hans manglende kritikk av Kang, R.J., Firerbanden at han mener statsministeren må være jernarbeider. Usaklig, javel, men metoden er innført av Gunnar. Jeg skal ikke forfølge det lenger.

Jeg kjenner ikke PML's synspunkter i detalj. Men det PML har kritisert Kang for - og som jeg sjøl gjør atskillig grundigere - er påstanden om at folk fra arbeiderklassen må besette de viktigste

kommandoposisjonen i staten. Jeg har kritisert Kang for at han gjør dette til prinsipp og som et av grunnelementene i analysen av klassegrunnlaget for staten. Ideelt sett var det sjølsagt veldig bra om arbeidere kunne besette ministerpostene, allerhelst på rundgang. Men jeg er stygt redd for at kravene til politisk og faglig ekspertise og nivå i den første delen av den sosialistiske epoken vil gjøre dette til et hasardspill med hele samfunnets og statens vitale interesser. Jeg vil heller reservere de dyktigste arbeiderne til å være ledere i partiet og i massenes organisasjoner slik at de virkelig kan bidra til å sikre massene innflytelse og kontroll.

En helt annen sak er det at det sjølsagt må være politiske representanter for arbeiderklassen som besetter kommandoposisjonene i staten. Jeg betrakter f.eks. Mao, Lenin, Stalin, Engels, Marx som framragende politiske representanter for arbeiderklassen - men ingen av dem var arbeidere! (Derimot var visstnok besjnev av arbeiderbakgrunn!) Nå lurar jeg på hva Gunnar mener om dette - jeg har en mistanke om at hans formulering om 'representanter for arbeiderklassen' var heldigere valgt enn han er klar over.

4. ARBEIDDELINGA OG S. RETTIGHETER FOR ARBEIDERKLASSEN.

Videre kommer nok en bastant utlegning av hva jeg mener:

"Har han heller ikke er særlig opptatt av arbeidsdelinga, blir jeg enda mer skeptisk."

Gunnar: du tolker og tolker, og det blir like grønt hele tida! Hvorfor ikke heller lese det jeg har skrevet og prøve å finne ut hva jeg faktisk har tatt opp? I mitt første innlegg (des -83) skreiv jeg om stats- og bedriftsledelse. I det innlegget du svarer på nå, og som du har fått manuset til, skreiv jeg at det ligger en kime til nytt borgerskap i kontrollen over samfunnets produksjonsmidler, og jeg skreiv at "så lenge skillet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid består, vil det være ei side ved åndsarbeidet som kan fremme borgerlige klasseinteresser, nemlig i den mulighet kunnskap og kontroll over produksjonsmidla gir til å tilegne seg andres arbeid og samle seg rikdom." Og jeg har gang på gang slått fast at i dette - altså i arbeidsdelinga hvis du foretrekker denne formuleringa,- ligger den ene type forutsetninger for framveksten av et nytt borgerskap. Jeg begynner etterhvert å lure på hva slags kriterier som må oppfylles for at en skal være opptatt av noe i denne debatten. Gunnar pare later som om dette ikke er skrevet, han tolker min manglende kritikk av PML som om jeg ikke bryr meg om hvem som leder staten, og han finner mine konkrete forslag til undertrykking av borgerskapet "Ikke tilfredsstillende". Av dette trekker han friskt og greit den konklusjon

at "den sosialismemodell som Finn legger opp til vil (...) gi
kimene til restaurasjon av et nytt borgerskap gode vekst-
vilkår."

Det er kanskje et helt urimelig krav at han skal forsøke å be-
grunne en slik konklusjon?

SKAL ALLE STILLE 'LIKT'?

Den siste delen av Gunnars innlegg bygger på enda en sær tolking
av det jeg skreiv, nemlig at arbeiderklassen og alle andre klasser
og grupper skal stille 'likt'. Jeg skreiv på slutten av mitt siste
innlegg (side 30, FK mars 1984) om min tolking av begrepet klasse-
innhold. Der trudde jeg det var lett å se at jeg ikke stiller alt
'likt' og klasseløst. Jeg skreiv at under proletariatets diktatur

"...er det politiske og ideologiske grunnlaget for staten å
utvikle samfunnet mot kommunismen, og (...) økonomien organi-
seres som en sosialistisk planøkonomi i samsvar med arbeider-
klassens strategiske interesse av å avskaffe all utbytting, opp-
oppeve klassene og innføre kommunismen."

"Det må være arbeiderklassens strategiske interesse av kommunis-
men som danner fundamentet for samfunnet, og dermed for lov-
givning og organisering av denne staten."

Ut fra dette kan en trekke en rekke konklusjoner om lovverket under
proletariatets diktatur. F.eks. mener jeg det må bety forbud mot
mot å eie produksjonsmidler utover et visst omfang, og bruke disse
til å utbytte andre. Dette er en lov som må gjelde for alle medlem-
mer av samfunnet, men det er jo helt innlysende at en vanlig arbeid-
er og en 'driftig småborger' har to helt forskjellige forhold til
denne loven. Denne loven beskytter arbeideren, mens den undertryk-
ker den borgerlige interessen hos småborgeren. Likeens lover og
bestemmelser om styring av økonomien etter en plan rette inn på å
dekke samfunnets behov - en slik lov undertrykker borgerlige ele-
menter som ønsker å drive produksjonen etter profittmotiv, men den
tjener arbeiderklassen som trenger en balansert utvikling av økonomi
en. Men loven gjelder for alle mennesker i samfunnet.

Dette er akkurat den samme form for borgerlig rett som gjelder i vårt
samfunn i dag - forbudet mot å sove under bøsser, lik stemmerett,
osv. osv. Under kapitalismen står også alle formelt likt, men
lovene er innretta for å beskytte privateiendommen og tjene borgers-
skapet, og virker derfor ulikt.

Den like rett under proletariatets diktatur, vil derfor også være
en ulik rett, og kan ikke være anna (J.F.R. Marx: Kritikken av Gotha-
programmet, side 18, Oktober, 1977) Heretærklassens privilegium
vil være å lage lovene slik at de systematisk forfordeler den sjæl.
Slik vi kjenner det fra kapitalismen, fra det borgerlige samfunnet,
har heretærklassen laget en rekke grunnleggende bestemmelser, gjerne
nedfelt i grunnloven der deres vitale interesser er sikret. På basis

av et slikt Grunnleggende regelverk, bygges det ut et omfattende og mer detaljert lov og regelverk - som sjølsagt ikke må stride mot Grunnloven. Innafor rammene av denne Grunnloven og det lovverket som er avledet av det, stilles alle likt.

Min mening er at prinsippene om likhet for loven, om rettsikkerhet, om individuelle rettigheter, er et historisk framsteg i forhold til de mer primitive former for klasseskildring. Det er et historisk framsteg, skapt av borgerskapet i likhet med storindustrien, og vi må ta vare på de progressive, de gode elementene i det. Jeg mener rettsstaten er et bedre og høyere nivå enn det Apne diktaturet, og det samme mener jeg vil gjelde også under proletariats herredømme.

Hvel, dette var kanskje en lang digresjon, men det er tydeligvis nødvendig å bruke endel plass på å forklare hva en mener. Det er sikkert fortsatt mulig å tolke meg som en gjennomsnittsliberaler hvis en bare vil det.

Men nå har jeg brukt mye plass på å forklare hva jeg mener, synes jeg det er på tide Gunnar begynner å presisere hva han mener. Jeg stiller deg derfor følgende

5 SPØRSMÅL TIL GUNNAR (og evt. andre skriveløstne):

1. Hva er ditt syn på spørsmålet om det vil eksistere et borgerskap i den sosialistiske epoken?
2. Hvordan mener du det eventuelt skal holdes node?
3. Hvordan mener du vi skal hindre framveksten av et nytt borgerskap i stats- og bedriftsledelse?
4. Mener du at det er folk fra arbeiderklassen som skal besette de viktigste kommandoposisjonene i staten, eller kan vi bruke politisk og faglig kompetente folk med annen klassebakgrunn?
5. Hvilke særrettigheter mener du arbeiderklassen skal ha, og som må nektes for småborgerskapet (bønder, fiskere, håndverkere, små sjølstendig næringsdrivende uten ansatte), og heller ikke for intelligensiaen (leger, økonomer, gymnasilærere, evt. ministre som kommer fra andre klasser, partiledere fra andre klasser)?

Med ønske om fortsatt saklig debatt,

Finn.

Internasjonal politikk

I siste Diskusjons-bulletinen (nr. 3) har "Trønderavdeling" et innlegg som kritiserer Rød Ungdommere for å ha en feil analyse av hovedmotsigelsen i verden og "en lunken holdning til frigjøringskampen i Latin-Amerika".

Vel-jeg er medlem av RU og jeg er uenig i kritikken.

"-Så vilt vi kan beholme, det bør partiet fastholde at hovedmotsigelsen går mellom imperialismen på den ene side og verdens undertrykte land/nasjoner på den andre," sier Trønderavdeling.

Jeg mener at frigjøringskampene fortsatt utgjør hovedkrafta mot imperialismen som system og jeg støtter dem alle, uansett hvilken supermakt som rammes.

Men alle frigjøringskamper hindrer ikke faren for verdenskrig. Noen fremmer og noen hindrer krigen, alt etter hvordan de griper inn i styrkeforholdet som eksisterer mellom de imperialistiske landa.

ette sier over i en ny problemstilling. Hvilken motsigelse er det krigsfaren vokser ut av? Jeg mener den først og fremst vokser ut av motsigelsen de imperialistiske landa innbyrdes, særlig mellom USA og Sovjet, og dette oppfatter jeg som hovedmotsigelsen i dag.

I følge den imperialisme-forståelsen vi alltid har hatt (særlig i 70-åra?) så er det rivaliseringa mellom supermaktene som tvinger fram en nyoppdeling av verden. Her kommer krigsfaren inn. Derfor må også konfliktområdene i den 3. verden ses i lys av denne rivaliseringa, altså Øst/Vest, og jeg mener dette gjør Europa til den strategisk viktigste verdensdelen, ikke for eksempel Midt-Østen.

Opp i mot dette er det en tendens i partiet til å ta overdrevent utgangspunkt i motsigelsen Nord/Sør og jeg mener dette synet på et vis hevder at også verdenskrigen springer ut av denne. Ihvertfall syns jeg det er en tendens i AKP som overdriver frigjøringskampenes muligheter til å utsette verdenskrig. For eksempel tror jeg at Afghanistan i forhold til krigsfaren egentlig er en perifer krig.

Videre hevder denne tendensen at bare solidaritetsarbeid er fredsarbeid og kampen i og rundt fredsbevegelsen i Europa har lett for å neglisjeres.

Dette siste kan konkretiseres ved å bruke NTA som eksempel. De som har Nord/Sør-perspektivet gir en kritikk som legger stor vekt på NTA's euro-sjåvinisme, mens de med Ost/Vest mer legger vekt på forsvar for nasjonal uavhengighet allment, styrking av uavhengige forsvar, kampen om den fredspolitiske tenkinga i Europa er viktig osv. Det er kritikken tar altså forskjellige utgangspunkt alt etter hva ens verdensanalyse vi har.

Etter mitt syn springer krigen i hovedsak ut av rivaliseringa mellom revolusjonene i hovedsak springer ut av kampen mellom imperialismen og undertrykte land/nasjoner. De siste ti-åra har "land/nasjoner" i første rekke betydning den 3. verden. Men kampene disse fører i dag er ikke så dominerende sammenlignet med supermaktens rivalisering at det er rett å si at revolusjon fortsatt er hovedtendensen i verden.

Fort sagt: Jeg tror det er på tide å kikke litt nærmere på de gamle analysene. Hva mener Trønderavdeling?

Andreas

"YOU'VE GOT TO ADMIT IT'S SWINGING PEACE TO THE POOR SUFFERING BASES."

Også David Low lagde sitt
1937

«Dere må de innrømme
at jeg har bragt fred til de
stakkars lidende bas-
kerne»